

INSTELLEN ONAFHANKELIJKE REKENKAMER

Registratienummer: 23.102497

Aan De verenigde vergadering **Datum** 29 nov 2023
Van Het college van D&H **Datum** 17 okt 2023
Onderwerp Instellen onafhankelijke rekenkamer per 1 januari 2024

Portefeuillehouder: Rogier van der Sande

"GOED WATERBEHEER LEGT
DE BASIS VOOR DE TOEKOMST
VAN ONS GEBIED."

Voorgesteld besluit

1. In te stellen een onafhankelijke rekenkamer;
2. Vast te stellen de verordening rekenkamer van het Hoogheemraadschap van Rijnland en daarmee tevens vast te stellen:
 3. de vergoeding voor een voorzitter rekenkamer (€400 per maand) en een lid rekenkamer (€300 per maand);
 4. dat de commissie BOD zal fungeren als klankbordgroep;
5. In te stemmen met een jaarlijks budget voor de rekenkamer van € 85.000,-.

Context

Voor waterschappen treedt op 1 januari 2024 de Wet versterking decentrale rekenkamers in werking. Met ingang van die datum dienen alle waterschappen te beschikken over een onafhankelijke, extern samengestelde rekenkamer. Deze wetswijziging van onder meer de Waterschapswet heeft tot doel de controlerende taak van het algemeen bestuur van het waterschap te versterken, o.a. door een sluitend wettelijk stelsel te creëren voor het verrichten van gedegen en onafhankelijk rekenkameronderzoek.

De rekenkamer is een belangrijk instrument voor de verenigde vergadering (VV). De rekenkamer heeft een onafhankelijke positie binnen het waterschap. De basis voor de positionering en werkzaamheden van de rekenkamer zijn te vinden in de Waterschapswet en in de verordening, waarbij nadere invulling wordt gegeven aan de rollen, taken en bevoegdheden van de rekenkamer. Verder moet de rekenkamer zelf een reglement van orde voor haar

werkzaamheden vaststellen (artikel 51ai van de Waterschapswet). Met deze verordening stelt de VV het kader voor de rekenkamer vast.

Benoeming

Het lid/de leden van de rekenkamer worden conform de wet benoemd voor een periode van zes jaar en kunnen eenmaal herbenoemd worden voor een periode van zes jaar.

Ondersteuning rekenkamer

In de Waterschapswet is geregeld dat het dagelijks bestuur op voordracht van de voorzitter of het enige lid van de rekenkamer besluit tot het aangaan van arbeidsovereenkomsten met zoveel ambtenaren van de rekenkamer als nodig is voor een goede uitoefening van haar werkzaamheden (artikel 51aj, tweede lid). De ambtenaren die werkzaamheden verrichten voor de rekenkamer, verrichten tevens geen werkzaamheden voor een ander orgaan van het waterschap, met uitzondering van ambtenaren die uitsluitend werkzaam zijn voor het algemeen bestuur (artikel 51aj, derde lid). Vanwege de onafhankelijke positie van de rekenkamer zijn de ambtenaren voor werkzaamheden voor de rekenkamer uitsluitend verantwoording schuldig aan de rekenkamer (artikel 51aj, vierde lid). Dit artikel voorziet in het benoemen van een secretaris en plaatsvervangend secretaris(sen) voor de rekenkamer. De kosten van een secretaris komen ten laste van de ambtelijke organisatie.

Argumenten

1.1 Een onafhankelijke rekenkamer wordt verplicht.

Het instellen van een rekenkamer voor waterschappen is per 1 januari 2024 verplicht op basis van de Wet versterking decentrale rekenkamers (nieuw artikel 51aa Waterschapswet). Rijnland heeft sinds maart 2020 een onafhankelijke rekenkamercommissie, maar die voldoet niet aan alle vereisten van de nieuwe wet (zoals benoeming voor zes jaar en een onafhankelijke secretaris). De huidige rekenkamercommissie van Rijnland houdt per 1 januari 2024 van rechtswege op te bestaan.

2.1. De verordening sluit aan op de nieuwe wet.

De wet verplicht de vergoeding voor de leden van de rekenkamer te regelen in een verordening voor de rekenkamer. In de verordening zijn tevens andere, nieuwe verplichtingen uitgewerkt. Het concept combineert de praktijk bij Rijnland, de wet en heeft als basis het model van de Unie van Waterschappen. Daarbij is gekozen voor een zelfstandig leesbaar document. Echter, het model zou ook volstaan. Dit model is als bijlage toegevoegd.

3.1 De vergoeding is niet wettelijk bepaald, maar is gebaseerd op de huidige vergoeding en een benchmark

De leden van de rekenkamer ontvangen bij verordening van de VV een vastgestelde vergoeding voor hun werkzaamheden en een tegemoetkoming in de kosten (artikel 51ak van de Waterschapswet). Uit onderzoek bij de waterschappen blijkt dat de vergoeding voor de voorzitter ligt tussen de € 290,- - € 410,- per maand en voor de overige leden tussen de € 134,- - € 295,- per maand. De voorzitter heeft meer taken dan de overige leden (voorzitter is boegbeeld van de rekenkamer m.b.t. interne en externe contacten). Bij de vaste vergoeding per maand is de administratieve last voor de organisatie een stuk lager.

Het voorstel is dan ook om vanaf jaar 2024 een maandbedrag voor de rekenkamer van Rijnland vast te stellen. Voor de voorzitter een bedrag van € 400,- per maand en voor leden een bedrag van € 300,- per maand. In totaal is dat een bedrag van € 12.000,- per jaar (1 voorzitter en 2 overige leden).

4.1 Een klankbordgroep draagt bij aan het functioneren van de rekenkamer

In de praktijk hebben rekenkamers behoefte om informatie in te winnen bij een afvaardiging van de VV. Dit gaat dan om vragen als wat leeft er binnen de VV en hoe is de organisatie van de VV geregeld, maar het kan ook gaan over organisatorische wijzigingen binnen de rekenkamer of veranderingen in het rekenkamerbudget. De commissie BOD zou vanuit praktische overwegingen deze rol kunnen invullen. Een andere optie is het aanwijzen van enkele VV-leden die de contacten met de rekenkamer willen onderhouden en zo als klankbord fungeren.

5.1. De rekenkamer moet over voldoende middelen beschikken.

De VV moet de rekenkamer de nodige middelen ter beschikking stellen voor een goede uitoefening van haar werkzaamheden (artikel 51aj van de Waterschapswet). Dit omvat de totale kosten van de rekenkamer en alle overige kosten voor de uitvoering van de taken. De kosten voor de secretaris vallen hier buiten en komen ten laste van de ambtelijke organisatie.

Risico's

N.v.t.

Vervolg

De werving van een nieuw lid/nieuwe leden wordt gestart na vaststelling van de verordening. Daar zal de VV bij betrokken worden.

De rekenkamer evalueert deze verordening op eigen initiatief of op verzoek van de VV of op verzoek van de klankbordgroep (commissie BOD). Deze evaluatie strekt zich tevens uit tot de werking van de rekenkamer. Een evaluatie wordt elk jaar uitgevoerd. De rekenkamer zendt het resultaat van de evaluatie ter kennisname aan de VV.

Bijlage 1: Verordening rekenkamer Hoogheemraadschap van Rijnland

Bijlage 2: Modelverordening rekenkamer Unie van Waterschappen

